

busdam diebus, et servata forma jejunii a Nobis præscripta, utendi, et vescendi licentiam impendere: iisdemque omnibus et singulis dispensationem ab observatione diei festi, si aliquod opus faciendum necessarium fuerit, concedere: et præterea a quibuscumque eorum peccatis, criminibus, excessibus, et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam Episcopis et locorum ordinariis reservatis, de quibus ore confessi, et corde contriti fuerint, salutari poenitentia pro modo et qualitate culpæ imposita, debitam absolutionem vel per se, vel per alios impendere, et elargiri libere ac licite possit et valeat, prout latius in præfatis litteris nostris continetur; quarum tenores hic pro sufficienter insertis, et expressis haberi volumus. Cum autem postea a præfato Archiepiscopo Thessalonicensi Nobis expositum fuerit, ad opportunam Sacramentorum administrationem, et procurandam animarum salutem pro militibus in actuali expeditione contra hostes existentibus, nonnullis aliis facultatibus, per se, vel per alios ecclesiasticos viros exercendis, omnino indigere; Nos animarum salutem, quantum in Domino possumus, consulere cupientes, motu simili, etc., eidem venerabili fratri nostro Cœlestino Archiepiscopo, ejusque successoribus in dicto regno utriusque Siciliae Capellanis Majoribus pro tempore concedimus et impartimur infrascriptas etiam facultates, ad nostrum, et Sedis Apostolicæ beneplacitum duraturas, per se, vel per alium, seu alios sacerdotes probos et idoneos, et juxta formam in præfatis litteris nostris præscriptam approbatos, ab eodem Capellano Majori subdelegandos, pro militaribus tamen copiis, tam propriis dicti Regis, quam auxiliariis, in actuali expeditione contra hostes existentibus dumtaxat, non autem in hibernis, aut præsidii commorantibus, exercendas; videlicet absolvi omnes et singulas personas in iisdem copiis militaribus existentes a quibuscumque eorum peccatis, et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, non solum Episcopis et locorum ordinariis, sed etiam Nobis et eidem Sedi Apostolicæ specialiter reservatis, et reservari solitis: commutandi, relaxandi, dispensandi, et absolvi respective, prout et in quantum Episcopis et locorum ordinariis juxta sacros canones, et Concilii Tridentini decreta id facere licet et permittitur, quoad vota, juramenta, irregularitates, et censuras ecclesiasticas, nempe excommunicationes, suspensiones, et interdicta; necnon quoad omissionem omnium, seu aliquarum ex denuntiationibus, quæ matrimoniis personarum, ad prædictas copias pertinentium, et cum illis commorantium, contrahendis præmitti deberent; concedendi quibuscumque utriusque sexus Christi fidelibus, ad præfatas copias pertinentibus, in articulo mortis, saltem contritis, si confiteri non poterunt, necnon in Nativitate Domini nostri Jesu Christi, Paschalis Resurrectionis, et Assumptionis B. Virginis festis diebus, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, plenariam omnium

suorum peccatorum indulgentiam et remissionem: singulis autem diebus Dominicis, et aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiæ consueta: celebrandi Missam una hora ante auroram, et alia post meridiem, et si cogat necessitas, etiam extra Ecclesiam in quocumque loco decenti, etiam sub dio, et sub terra, et gravissima omnino urgente necessitate, etiam his in die, si tamen in priori missa ablutionem non sumpserit, ac jejunos fuerit; necnon super altari portatili, et non integro, seu aliqua in parte fracto, aut læso, et sine sanctorum reliquiis, ac demum, si aliter celebrari non possit, et absit periculum sacrilegii, scandali, et irreverentiæ, etiam præsentibus hæreticis, aliisque excommunicatis: benedicendi quæcumque vasa, tabernacula, vestimenta, paramenta, et ornamenta ecclesiastica, aliæque ad divinum cultum pro servitio earundem copiarum dumtaxat necessaria, et pertinentia; exceptis tamen iis, in quibus sacra unctio adhibenda erit: reconciliandi Ecclesias, capellas, et cœmeteria, ac oratoria quomodolibet polluta, in illis partibus, in quibus ipsæ copiarum considerant, si ad locorum ordinarios commodus non pateat accessus, aqua tamen prius per aliquem Catholicum antistitem, ut moris est, benedicta, imo etiam magna urgente necessitate, ut Missæ Dominicis, et aliis festis diebus celebrari possint, illa etiam a memorato antistite non benedicta. Demum celebrandi Missam de Requiem in quocumque altari, etiam portatili, si aliter celebrari non possit, et per ejus applicationem liberandi animam alicujus ex pie defunctis dictarum copiarum, secundum celebrantis intentionem, a purgatorii poenis per modum suffragii. Cæterum cum facultates prædictæ ad animarum salutem admodum pertineant, præsertim, et desuper conficiendas litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quoquam alio defectu notari, vel impugnari posse, sed eas validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, apostolica auctoritate decernimus. Non obstantibus quibusvis apostolicis, etiam in universalibus, provincialibus, et synodalibus Conciliis editis, vel edendis, generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis, quibusvis superioribus, et personis in genere, vel in specie, etiam motu pari, etc., concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus et singulis, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis. — *Fiat. Motu proprio P.* — Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et quod aliæ dicti Capellani Majoris concessionibus et facultatibus habeantur pro expressis, seu in toto, vel parte exprimi possint in litteris, et de concessionibus et impartitione hujusmodi, aliisque præmissis, ut supra latissime extensis, et quod præmissorum omnium, et singulorum, aliorumque necessariorum major, et verior sp. et expositio

fieri possit in litteris per viam de curia, ut vocant, si videbitur, expediendis, aut sola præsentis schedulæ motus proprii Nostri signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in

CAPILLITIUM FICTITIUM.

Vide verb. COMA FICTITIA per totum.

CAPITULUM.

SUMMARIUM.

ARTICULUS I. — Quoad ea quæ concernunt Capituli convocacionem, seu Congregationem.

1. Capituli convocatio est facienda juxta solitum. — 2. Capituli convocatio spectat ad majorem, et digniorem. — 3. Etiam si major, seu dignior non sit in ordinibus sacris constitutus, nec votum habeat, adhuc ad eum spectat convocare Capitulum, proponere negotia decidenda, et suffragia collegialium votantium colligere. — 4. Aliquando convocatio Capituli ex consuetudine potest spectare alternatim ad duos. — 5. Per hoc, quod convocatio spectet ad majorem, seu digniorem, non est refrenatum arbitrium Capituli illud congregandi. — 6. Convocator Capituli non tenetur explicare materiam convocacionis in ipsa convocacione. — 7. Pro convocacione Capituli non requiritur licentia Episcopi, si solitum sit sine illa congregari. — 8. Et ubi est solitum congregari absque licentia Episcopi, is non potest, multoque minus ejus Vicarius prohibere absque justa causa, ne convocetur Capitulum. — 9. Secus autem, si adsit justa causa. — 10. Imo si prohibuerit ex justa causa v. g. ne Capitulum convocetur tempore divinorum officiorum, potest Episcopus etiam sine adjunctis procedere ad subtractionem fructuum, et ad mulctas ab eo impositas contra Canonicos habentes Capitulum eo tempore, quo divina officia celebrari debent, nisi aliqua causa urgens in aliud tempus differri non patiatur. — 11. Non potest tamen Episcopus cogere Canonicos ad sibi significandum, quid tractare velint in Capitulo. — 12. Quamvis possit ipse Episcopus cogere capitulares ad sibi exhibendam copiam actorum, seu resolutionum capitularium. — 13. Episcopus potest congregare Capitulum pro casibus, in quibus juxta sacros canones tenetur exquirere ejus votum, vel consilium, et in aliis casibus spectantibus ad sui dignitatem. — 14. Non potest tamen Episcopus convocare Capitulum pro actibus capitularibus, qui spectant ad Capitulum, uti Capitulum. — 15. Vicarius generalis Episcopi, sive præsentis, sive absente Episcopo, in nullo casu potest convocare Capitulum exemptum. — 16. Secus autem est dicendum de Capitulo non exempto. — 17. Exstante legitima consuetudine, ut Episcopus, seu Vicarius interveniat in omnibus Capitulis, etiam quæ fiunt pro re spectante ad Capitulum, debet illa servari. — 18. Quamvis tamen ex consuetudine, seu alio jure speciali Episcopus, seu Vicarius possit intervenire in Capitulis omnibus, non potest tamen, nec Episcopus, nec Vicarius intervenire, si in Capitulo agendum sit de interesse proprio, seu suorum. — 19. Et dato, quod Episcopus congregaverit Capitulum, et rem proposuerit, ubi agitur de suo, vel suorum commodo, debet exire, et relinquere Canonicos de Capitulo solos, ut ipsi libere rem discutiant. — 20. Hujusmodi tamen interesse debet esse speciale proprium, vel suorum, non autem ratione Ecclesiæ, in quo casu, sicut posset esse judex Episcopus, vel Vicarius, ita pari ratione non sunt repellendi. — 21. Ubi autem Episcopus, seu Vicarius juxta solitum, seu consuetudinem Capitulis intervenit, non potest ferre suffragium. — 22. Dato autem, quod Episcopus, seu Vicarius esset Canonicus, tunc posset quidem ferre suffragium, sed unicum tantum ut Canonicus. — 23. Episcopus in casibus, in quibus convocatur Capi-

judicio, et extra illud, regula quacumque contraria non obstante.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem IV idus Novembris, anno secundo.

tulum, debet in eo præsidere cum omnibus prærogativis. — 24. Episcopus interveniens Capitulo non illud congregando, seu convocando pro rebus ad suam dignitatem pertinentibus, sed solum ratione consuetudinis interveniens Capitulis, quæ congregantur a capite Capituli, pro rebus et negotiis ipsius Capituli, habet præminentiam loci, et prærogativas horologii, et tintinnabuli. — 25. In actibus vero concomitantibus ipsum Capitulum, tales prærogativæ spectant ad caput Capituli, et non ad Episcopum, nisi etiam actus præfati ex consuetudine spectent ad Episcopum. — 26. Episcopus, qui est Canonicus, sive in Ecclesia suæ propriæ diocesis, sive in Ecclesia alienæ diocesis, sive in Ecclesia exempta, non potest uti Canonicus convocare Capitulum, vota recipere, et similia, sed hæc spectant ad caput Capituli. — 27. Episcopus autem, etiam titularis, licet interveniat Capitulo, et aliis functionibus capitularibus, uti Canonicus, habet præcedentiam, et præminentiam super omnes Canonicos et dignitates. — 28. Capitulum convocari, seu celebrari debet in Ecclesia, et loco ad hoc determinato. — 29. Nec Episcopus potest domi suæ illud convocare, sed ad aulam capitularem, ubi antea solitum fuit convenire. — 30. Potest tamen Capitulum ad alium locum transferri, et convocari, quando non potest conveniri in Ecclesia, vel loco capitulari. — 31. Et inter alias justas causas transferendi Capitulum ad alium locum, justa causa est repulsio Episcopi ab ingressu in civitatem, vel rebellio contra ipsum Episcopum. — 32. Capitula, seu tractatus, et congregationes, ac actus capitulares per Canonicos cathedralium, et collegiarum Ecclesiarum fieri non debent eo tempore, quo celebrantur divina officia. — 33. Capitulum Ecclesiæ cathedralis quid. — 34. Quod olim presbyterium, id Capitulum hodie sibi vindicat. — 35. De origine Capitulorum. *Remissive.* — 36. Ut Capitulum jure suo expleat negotia, quatuor conditiones concurrere debent. — 37. 42. Quænam requirantur, ut Capitulum legitime convocatum dici possit. — 43. 46. De modo convocandi Capitulum. — 47. 49. De loco Capituli. — 50. Quo tempore convocandum sit Capitulum. — 51. 56. Quam convocandi sint ad Capitulum. — 57. 58. Quomodo negotia capitulariter expediantur. 59. 63. De consensu Canonicorum præstando in Capitulo. — 64. 65. Num ad convocacionem Capituli extraordinarii debeant Canonici ei, qui jus habet convocandi et præsidendi, negotia pandere, propter quæ convocatio illa desideratur.

ARTICULUS II. — Quoad ea, in quibus requiritur consilium, vel consensus Capituli.

1. Capituli consensus requiritur: primo in alienatione rerum Ecclesiasticarum, quæ ad cathedralem Ecclesiam pertinent. — 2. Secundo requiritur Capituli consensus in administratione honorum, et reddituum Ecclesiæ. — 3. Tertio requiritur Capituli consensus in suppressione canonicatum, et beneficiorum. — 4. Quarto requiritur Capituli consensus in unione unius Ecclesiæ alteri Ecclesiæ, seu dignitati, vel præbendæ per Episcopum faciendæ. — 5. Quinto requiritur Capituli consensus in casu, quo diminueretur Ecclesiæ auctoritas. — 6. Sexto requiritur Capituli consensus in omni negotio, quod concernat præjudicium Ecclesiæ cathedralis. —

opera diocesis suam regerent. — 87. Et omnia negotia tractari et absolvi cum consilio vel consensu Capituli coeperunt. — 88. Verosimile hoc jus ad Capitula cathedralia devolvi cepit, quando et beneficiorum et dignitatum tituli erecti et separatim ab ordine collati leguntur. — 89. Quare Capitulum cathedrale prerogativa praecipua gaudeat. — 90. Capitulum cathedrale tanquam senatus Ecclesiae praecedat quoque magistratum civilem. — 91. In Capitulum cathedrale sede vacante devolvitur diocesae regimen, ipsaque episcopalis auctoritas. — 92. 95. Quenam competant Capitulo sede episcopali vacante. — 96. A causis matrimonialibus et criminalibus non intelligitur exclusum Capitulum sede vacante. — 97. 98. Quae Episcopo non ut Episcopo, sed in alia qualitate speciali attribuuntur, in his Capitulum Episcopum non repraesentat. — 99. Capitulum cathedrale ad exemplum pristini presbyterii, sede vacante, fungitur vice pastoris. — 100. 105. De collatione beneficiorum, sede vacante. — 104. Alienatio bonorum Ecclesiae, seu episcopatus, sive ad mensem episcopalem spectantium, Capitulo sede vacante interdicitur. — 105. In Capitulum non transeunt quae ab ordine episcopali dependent. — 106. 109. De potestate Capituli in expediendis litteris dimissorialibus. — 110. De jure communi jurisdictione Episcopi ad Capitulum devoluta, eam per se in communi omnino exercere poterat. — 111. Sed Concilium Tridentinum declaravit quod Capitulum teneatur, sede vacante, Vicarium infra octo dies constituere. — 112. 114. Quaedam notanda de Vicario et ejus jurisdictione. — 115. Capitulum adhuc post nominationem Vicarii sollicitudo episcopalis incumbit. — 116. Si Vicarius in aliqua causa sit suspectus, providet Ca-

ARTICULUS I.

Quoad ea quae concernunt Capituli convocationem seu congregationem.

(1. Capituli convocatio est facienda juxta solitum. Pignatell. tom. I, consult. 43; Passerin. cap. 10 de Electione, num. 49; Gonzal. in lib. Decret. c. unico de Syndico n. 9; Rota dec. 1247, n. 1, coram Seraphim., et dec. 295, coram Puteo, lib. III. (2. Capituli convocatio spectat ad majorem et digniorem. Innocent. et Hostiens. in cap. 1 de Majoritat. et Obedient.; Fagnan. in c. Ut Abbates, de Aetate et Qualitate, n. 24; Barbosa de Canon. c. 35, n. 1 et sequent.; Sac. Congr. Conc. in Bononien., 16 Junii 1683; in Lunen. Sarzanen., 12 Martii 1695, in respons. ad tertium, et S. Congr. Rituum in Neapolitana, 25 Januarii 1698, in responsione ad quintum. (3. Etiam si major seu dignior non sit in ordinibus sacris constitutus, nec votum habeat, adhuc ad eum spectat convocare Capitulum, proponere negotia decidenda, et suffragia collegialium votantium colligere, cum iste sit actus jurisdictionis, qui competit praesidenti eiam in sacris non constituto ratione superioritatis. Ita decisum fuisse a Sac. Congr. refert Garcias de Benefic., part. III, cap. 4, n. 26, et tenet Barbosa de Canon., t. 25, n. 2; Nicol. Lucubr. Canon., lib. I, titul. 14, de Aetate et Qualitat., n. 7, limit. 3; Monacell. tom. I, tit. IV, formul. 4, n. 24; Petra tit. 1, Comment. in constitut. 1 divi Leonis, sect. 2, n. 46. (4. Aliquando tamen convocatio Capituli ex consuetudine potest spectare alternatim ad duos, ut declaravit Sac. Congregat. Episcoporum, die 3 Februar.

pitulum. — 117. Si Capitulum reservet sibi aliqua, ea Vicarius exercere non potest. — 118. Vicarius Capituli pro libitu et arbitrio Capituli revocari potest. — 119. Tamen hodie videtur esse libentior revocatio Vicarii penes Episcopum, quam penes Capitulum. — 120. Synodus Mechliniensis decernit: Vicarium semel a Capitulo electum vel confirmatum, sine justa et rationabili causa removeri non posse. — 121. Idem declaravit S. Congregatio addendo, nisi ex causa a S. Congr. Episcoporum probanda. — 122. Ultra Vicarium Capitulum sede vacante etiam Oeconomum eligere tenetur. — 125. Ubi nempe fructuum percipiendorum cura Capitulo incumbit. — 124. Si Episcopatus juri regaliae sint subjecti, sede vacante, rerum temporalium administratio ad officarios regios spectare consuevit. — 125. 126. Simile obtinet in plerisque episcopatibus Italiae, ubi sunt reservati Camerae Apostolicae. — 127. Oeconomus a Capitulo deputati solam custodiam et curam rerum ad episcopatum spectantium habent; et tenentur Episcopo ad vacantem Ecclesiam promoti rationem reddere. — 128. Vicario Capituli non dirigitur dispensationes matrimoniales, sed Episcopo viciniore, vel ejus Vicario in spiritualibus. — 129. Si littera dispensationis directae Vicario Episcopi exsequerentur per Vicarium capitularem, executio esset nulla, nullumque matrimonium contractum. — 130. Capitulum quid, et unde dictum. — 131. Capitula librorum. — 132. Capitula seu capitularia dicuntur etiam canonum ecclesiasticorum, legumque regiarum codices. — 133. Capitulum, seu lectio brevis quid, et varia ejus nomina. — 134. Capitulum Congregatio personarum ecclesiasticarum. — 135. Monachorum Capitulum.

1623, fol. 11, ad Archidiaconum Syracusanum spectare convocare Capitulum, et aperire litteras capitulares alternis vicibus cum decano. (5. Per hoc tamen, quod convocatio spectet ad majorem seu digniorem, non est refranatum arbitrium Capitulo illud congregandi. Abbas in c. Cum nobis, de Election. n. 9; ad textum in cap. 1 de his quae fiunt a majori parte capituli. Petra, l. c., n. 47. Nam renuente majore seu digniore convocare Capitulum possunt alii capitulares, vel illum cogere ad convocationem faciendam mandato superioris legitimi, ut advertit Abb. loco c., n. 4, vers. Ut ex hoc, et Rota in Hispanen. juris praesidendi in Capitulo, 2 Julii 1700, coram D. dell' Olmo; vel si facta debita requisitione ipsi majori, seu capiti Capituli, adhuc renuat illud congregare, potest fieri convocatio a subsequenti in gradu, ut censuit Rota in Gerund. supr. dubio juris praesidendi in Capitulo, 14 Junii 1702, coram D. Priolo. (6. Convocator Capituli non tenetur explicare materiam convocationis in ipsa convocatione, ut declaravit Sacra Congregat. Conc. in Lunen. Sarzanen., 12 Mart. 1655, ad quartum, quia possent petere dilationem in Capitulo ad consulto respondendum, in hac tamen materia debet attendi solitum, quo alterato poterunt semper vocales actum irritare, ut advertunt Passerin. cap. 10 de Election. num. 49; Petra loc. cit. n. 45 et alii.

(7. Pro convocatione capituli non requiritur licentia Episcopi, si solitum sit sine illa congregari. Sacra Congregat. Episcoporum. in Brundusina 17 Jan. 1484, ibi: *La Sacra Congregazione ha risoluto che il Capitolo sia*

libero di congregarsi quando vuole, purchè non sia in pregiudizio del culto divino; onde non si può obligare a domandar licenza. Et in Neritonen., 20 Augusti 1601, ibi: *Essendo il Capitolo in possesso d'adumarsi senza del Vescovo e del Vicario, non si dee in ciò fare altra novità.* Barbosa de Canon. c. 15, n. 3; Pignatell. tom. IV, consult. 154. (8. Et ubi est solitum congregari absque licentia Episcopi, is non potest, multoque minus ejus Vicarius, prohibere absque justa causa, ne convocetur Capitulum. Sacra Congregat. Episcop. in Rhegiensi, 4 Junii 1602. (9. Secus autem, si adsit justa causa. Ead. Sacra Congr. Episcop. in Amerina, 13 Septembr. 1641. (10. Imo si prohibuerit ex justa causa v. g. ne Capitulum convocetur tempore divinorum officiorum, potest Episcopus etiam sine adjunctis procedere ad subtractionem fructuum, et ad multas ab eo impositas contra Canonicos habentes capitulum eo tempore quo divina officia celebrari debent, nisi causa aliqua urgens in aliud tempus differri non patiat. Sacra Congregat. Conc. in Oriolen., 27 Martii 1632, ad 11. (11. Non potest tamen Episcopus cogere Canonicos ad sibi significandum quid tractare velint in Capitulo. Sac. Cong. Episc. in Andrien., 25 Februar. 1703. (12. Quamvis possit ipse Episcopus cogere capitulares ad sibi exhibendam copiam actorum seu resolutionum capitularium, ut censuit Sacra Congregat. Episcop. 6 Martii et 22 April. 1596. Et ratio est quia cura est Episcopi superintendere, ne fiant a Capitulo resolutiones juri contrariae. Fermosin. de cap. Sede Vacante, tract. 3, quæst. 6, num. 15; Barbosa de Canon. citat. cap. 35, n. 6, Petra loc. cit. n. 55, et late Rota in Gerunden. jurisdictionis super exhibitione resolutionum Capitularium 12 Junii 1702, coram Priolo; ubi ampliatur etiam ad Vicarium capitularem sede vacante, cum ad ipsum devolvatur jurisdictionis Episcopi.

(13. Episcopus potest congregare Capitulum pro casibus in quibus, juxta sacros canones, tenetur exquirere ejus votum, vel consilium, et in aliis casibus spectantibus ad sui dignitatem. Barbosa de Canon. cap. 35, n. 7; Fagnan. cap. Cum ex injuncto n. 26, et sequent. de novi operis nuntiatione, et censuit dispositio Concil. Trid. sess. 25, cap. 6, de Reform. ibi: « Quod si aliquid Canonici ad deliberandum proponant, nec de re ad suum, vel suorum commodum spectante agatur, Episcopi ipsi Capitulum convocent, vota exquirant, et juxta ea concludant. » (14. Non potest tamen Episcopus convocare Capitulum pro actibus capitularibus, qui spectant ad Capitulum, uti Capitulum, quia pro rebus spectantibus ad ipsum solum Capitulum remanet illæsa, et intacta sua jurisdictione, ut post prædicta verba, quibus aperte demonstratur ad quæ se extendat hæc potestas Episcoporum, sic expresse addit Tridentinum Concilium: « Cæteris autem in rebus, Capituli jurisdictione, et potestas, si qua eis competit, et bonorum administratio salva et intacta omnino relinquatur. » Barbosa de

potest. Episcop., allegat. 73, n. 17, vers. Si Episcopus, Petra loc. cit. n. 50. (15. Vicarius Generalis Episcopi, sive praesente, sive absente Episcopo, in nullo casu potest convocare Capitulum exemptum, cum expresse in hoc reperiatur exceptus a Concilio Tridentino, sess. 25, cap. 6 de Reform. ibi: « Nec ad id Vicarius Episcopi admittatur. » (16. Secus autem est dicendum de Capitulo non exempto, quia mox citatus textus: « Nec ad id Vicarius Episcopi admittatur, » est intelligendus, si Capitulum sit exemptum, prout decisum fuisse a Sacra Congregat. refert Sbrozz, in addit. ad summ. tract. de Offic. Vicarii lib. II, quæst. 30, et post eum tenet Barbosa in cit. c. 6, sess. 25 Tridentini, num. 48. Fagnan. in cit. cap. Cum injuncto n. 28. Petra loc. citato n. 52. Et ratio diversitatis est, quia in Capitulis exemptis facultas convocandi tribuitur a Tridentino loc. cit. solum Episcopo cum expressa exclusionem Vicarii, ut patet per citat. verba: « Nec ad id Vicarius Episcopi admittatur. » In reliquis vero Capitulis non exemptis non est necessaria talis facultas, quia eam habet ex jure communi, eamque communicat Vicario, qui proinde habet jurisdictionem in Capitulo, et sic potest Capitulum convocare juxta existente causa in iis negotiis in quibus juxta suas facultates judex esse potest.

(17. Exstante legitima consuetudine, ut Episcopus seu Vicarius interveniat in omnibus Capitulis, etiam quæ fiunt pro re spectante ad Capitulum, debet illa servari. Sbrozz. de Vicario quæst. 30, n. 25; Petra loco cit. n. 56; Pignatell. tom. IV, consult. 154, n. 6, ubi refert talem consuetudinem exstare Mediolani, et sic ibi decisum fuisse a Sacra Congregat. Episcop. 2 Junii 1591. Unde etiam Sacra Congregat. Concil. censuit per c. 6, sess. 25, § Absente vero Episcopo, non obstante, quominus Vicarius Archiepiscopi Mediolanensis possit intervenire in Capitulo ac in eo sedere, si talis facultas ei ante concilium, vel constitutione, vel consuetudine, vel alio quocunque modo legitime competeat juxta dictum decretum in fine, praesertim si ipsum capitulum nullo exemptionis, aut speciali jure juvetur adversus omnimodam subjectionem Archiepiscopi. Quæ quidem declaratio fuit discussa a Sacra Congregat. Episcop. 5 Maii 1587 his verbis: « Sacra Congregatio super Episcopos decrevit Vicarium Archiepiscopi Mediolanensis Capitulis Ecclesiae metropolitanae, et negotiorum capitularium tractationi et expeditioni interesse valere, et primam sedem habere juxta decretum Conc. provincialis tertii. » (18. Quamvis tamen ex consuetudine, seu alio jure speciali, Episcopus seu Vicarius possit intervenire in Capitulis omnibus, non potest tamen nec Episcopus, nec Vicarius intervenire, si in Capitulo agendum sit de interesse proprio, seu suorum, ut ex Sac. Congr. Concilii concludit Pignatell. loco cit., n. 6; Barbosa cit. c. 35, n. 8; Rota in Gerunden. Jurisdictionis super exhibitione resolutionum capitularium 12 Jun. 1703, § Pro utroque, coram Domino Priolo. (19. Et dato, quod